

[From.]

og endelig: for at løse denne opgave skal vort forsvar være så effektivt som muligt inden for den givne beløbsramme. Jeg vil være meget taknemlig for en udtalelse fra den ærede ordfører for det radikale venstre om, at det er dette, man har været med til at foreslå. Jeg ved så ikke, om det er et offer, man her har bragt, eller det er udtryk for realitetssans og erkendelse, men jeg synes, at folketinget, og dermed offentligheden, har krav på et svar.

Det ærede medlem hr. Lannung kunne med nogen ret sige, at mine bemærkninger her er et noget mærkeligt svar på de pæne ord, han rettede til mit parti og mig i fredags. Pæne ord burde man jo da være glad for, og jeg er derfor meget ked af at skulle sige, at jeg var meget bekymret over al den ros fra det ærede medlems side, netop i forsvarsspørgsmålet. Var det et forsøg på at sætte en kile ind mellem det konservative folkeparti og venstre, så forekommer det mig temmelig groft og kluntet. Og var det et frieri til mit parti, tror jeg, det ærede medlem tager fejl af mig og en anden. Smukke blomster og kridt på stemmen gør i hvert fald ikke indtryk på mig; skal der bejles, så lad os snakke om medgiften; romantik interesserer mig ikke. Så ved det ærede medlem i hvert fald, hvor han har mig.

Den højtærede forsvarsminister bebrejdede mig, at jeg i fredags gik imod den vidtstrakte bemyndigelse og det politiske udvalg, da der dog havde været enighed om disse principper i det nu opløste udvalg, hvoraf også jeg var medlem. Det er rigtigt, at jeg ved et møde i udvalget har erkendt, at der måtte blive tale om en vis bemyndigelse. Det tror jeg stadig, men jeg har aldrig udtalt mig om, hvor omfattende denne bemyndigelse skulle være, og jeg kan føje til, at jeg i et indlæg i et senere møde netop gav udtryk for mine betænkeligheder ved en sådan bemyndigelse, og at jeg i henhold til et mødereferat har udtalt, at der var noget urigtigt i, at en ansvarlig minister havde „et mindre folketing“ at holde sig til; det ville gå ud over ansvarlighedsprincippet. Altså, netop det, som jeg sagde i fredags, netop det, som mine betænkeligheder gik ud på, har jeg givet ud-

tryk for også i det forsvarspolitiske udvalg. Det, der var enighed om dengang, var, at vi skulle gå til vore respektive grupper med udkastet, og jeg kan oplyse, at det også var den højtærede forsvarsministers mening, fordi han ved et møde sagde omtrent således: det må nu være rigtigt, at udvalgets medlemmer, forinden betænkningen gøres færdig, har haft lejlighed til at drøfte udkastet med deres respektive partigrupper; der kan dér komme synspunkter frem, der vil kunne få indflydelse på det videre arbejde, og det vil være af betydning for arbejdets videre forløb, at man sikrer sig støtte i grupperne. Sådan sagde den højtærede forsvarsminister i det forsvarspolitiske udvalg. Dette erkendte ministeren; men vi nåede aldrig så vidt, at vi fik udkastet forelagt i grupperne, og ingen kan derfor være bundet af dette udkast.

En anden ting er, at selv om jeg personlig dengang kunne gå ind for en vis bemyndigelse, så var det under ganske andre omstændigheder end nu. Dengang havde vi en mindretalsregering; dengang var forudsætningen for forsaret den enighed, der var, og som jeg føler mig overbevist om stadig eksisterer mellem socialdemokratiet, venstre og det konservative folkeparti, altså en helt anden baggrund end i dag. I dag har vi en situation, hvor bemyndigelsen og dens brug er afhængig af samarbejdet og sammenholdet i en flertalsregering, og jeg ved ikke, om man kan forstå det, men venstre ønsker i hvert fald ikke at gå ind for en så udstrakt bemyndigelse under vilkår, hvor det radikale venstre og det, som jeg måske kunne kalde fiskerifløjnen inden for retsforbundet, kan få en dominerende indflydelse. Dengang og nu kan overhovedet ikke sammenlignes. Dengang var der f. eks. ingen, der talte om nedsættelse af tjenestetiden, heller ikke den højtærede forsvarsminister. Dengang sagde ministeren ved et møde, det husker jeg tydeligt, at de moderne våben ikke indebar nogen forudsætning om en reduktion af styrkernes antal. Disse ting kunne jeg også minde den højtærede forsvarsminister om ved denne lejlighed og på den givne foranledning, og jeg kunne finde mange andre eksempler. Når jeg ikke gjorde det i fredags, var det, fordi — og det vil jeg gerne understrege — vi i udvalget var enige om, at vi